

**PROGRAM REALIZACJI DORADZTWA ZAWODOWEGO
W MIEJSKIEJ SZKOLE PODSTAWOWEJ
Z ODDZIAŁAMI INTEGRACYJNYMI NR 2
IM. KAROLA MIARKI W KNUROWIE
*„Śmiało w przyszłość!”***

**uwzględniający
WEWNĄTRZSZKOLNY SYSTEM DORADZTWA ZAWODOWEGO**

rok szkolny 2023/2024

WSTĘP

W dzisiejszych czasach kariera zawodowa człowieka, to trwający całe życie proces uczenia się i rozwoju, który może być wspierany przez odpowiednio do tego przygotowanych specjalistów – doradców zawodowych, nauczycieli, pomagających w formułowaniu celów oraz w podejmowaniu racjonalnych decyzji zawodowych. Mówiąc o racjonalnym planowaniu kariery zawodowej, mamy na myśli wyposażenie ucznia w ogólną wiedzę o zawodach i możliwościach kształcenia oraz w uniwersalne umiejętności realnego wyboru zawodu lub zmiany, a także w umiejętności radzenia sobie na rynku pracy. Droga do nabycia tych umiejętności może prowadzić przez samopoznanie i samoocenę: zdolności, zainteresowań i cech osobowości, a następnie przez konfrontowanie ich z wymaganiami zawodowymi i sytuacją na rynku pracy. W praktyce oznacza to konieczność zapewnienia uczniowi możliwości korzystania z profesjonalnej pomocy doradczej, która będzie sprzyjać rozwijaniu umiejętności przydatnych w każdym wieku i pomoże śmiało podejmować decyzje rozwojowe.

Realizacja Programu Realizacji Doradztwa Zawodowego stwarza możliwość przygotowania uczniów do wyboru dalszej drogi kształcenia. Opiera się na założeniu, że wybór ścieżki rozwoju zawodowego jest procesem, na który składają się wiedza na temat samego siebie, zawodów, szkół oraz rynku pracy. Systemowe oddziaływania polegają na realizacji oddziaływań doradczych w formie preorientacji (przedszkole i klasy I-III), orientacji zawodowej (klasy IV-VI) oraz doradztwa zawodowego w klasach VII – VIII).

Efektywne działanie doradztwa wiąże się z aktywną współpracą z wieloma instytucjami, organizacjami, urzędami. System, który prowadzimy w naszej szkole, umożliwia każdemu uczniowi i jego opiekunom dostęp do usług doradczych. Jest również wsparciem dla rodziców w podejmowaniu przez dzieci decyzji edukacyjno-zawodowych. Informacje uzyskane przez uczniów, dokumenty gromadzone ułatwią im planowanie drogi edukacji i kariery. Stworzenie Programu Realizacji Doradztwa Zawodowego, w ramach którego nauczyciele pomagają uczniom w samopoznaniu własnych predyspozycji zawodowych /osobowości potrzeb, uzdolnień, możliwości/, jednocześnie ułatwia drogę wejścia na rynek pracy poprzez wybór właściwej- realnej ścieżki edukacyjnej. Uczeń i jego rodzice nie są osamotnieni w rozwiązywaniu problemów edukacyjno-zawodowych.

Doradztwo zawodowe będzie realizowane:

- a. w oddziałach przedszkolnych na zajęciach edukacyjnych prowadzonych zgodnie z przyjętymi programami wychowania przedszkolnego;
- b. w klasach I- VI na obowiązkowych zajęciach edukacyjnych z zakresu kształcenia ogólnego oraz zajęciach z wychowawcą;
- c. w klasach VII – VIII szkół podstawowych na obowiązkowych zajęciach edukacyjnych z zakresu kształcenia ogólnego, na zajęciach z wychowawcą oraz na zajęciach z zakresu doradztwa zawodowego. W ramach udzielanej pomocy psychologiczno- pedagogicznej uczniowie mogą uzyskać niezbędne informacje.

I. WYKAZ PODSTAWOWYCH AKTÓW PRAWNYCH DOTYCZĄCYCH DORADZTWA ZAWODOWEGO:

- a. Ustawa z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty (Dz. U. z 2022 r. poz. 2230 oraz z 2023 r. poz. 1234)
- b. Ustawa z dnia 14 grudnia 2016 r. Prawo oświatowe (Dz. U. z 2023 r. poz. 900, 1672 i 1718)
- c. Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 17 marca 2017r. w sprawie ramowych statutów publicznego przedszkola oraz publicznych szkół (Dz. U. poz. 502, z 2022 r. poz. 566 i 644 oraz z 2023 r. poz. 1370)
- d. Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 25 sierpnia 2017r. w sprawie szczegółowych zasad działania publicznych poradni psychologiczno-pedagogicznych, w tym publicznych poradni specjalistycznych (Dz. U.2017 poz.1647).
- e. Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 9 sierpnia 2017r. w sprawie zasad organizacji i udzielania pomocy psychologiczno-pedagogicznej w publicznych przedszkolach, szkołach i placówkach (Dz.U. 2017 poz.1591, późniejsze zmiany Dz.U. 2019 poz. 323), (Dz. U. z 2023 r. poz. 1798)
- f. Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 28 lutego 2019r. w sprawie szczegółowej organizacji publicznych szkół i publicznych przedszkoli (Dz. U. poz. 502, z 2022 r. poz. 566 i 644 oraz z 2023 r. poz. 1370)
- g. Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 20 lutego 2019r. w sprawie doradztwa zawodowego (Dz.U.2019 poz.325).
- h. Rozporządzenie Ministra Edukacji i nauki z dnia marca 2022 w sprawie organizacji kształcenia, wychowania i opieki dzieci i młodzieży będącymi obywatelami Ukrainy (Dz. U. z 2022 r. poz. 645 § 13).
- i. Statut Miejskiej Szkoły Podstawowej z Oddziałami Integracyjnymi nr 2 im. Karola Miarki w Knurowie.

II. PODSTAWOWE DEFINICJE:

- a. **Wewnątrzszkolny System Doradztwa Zawodowego** - Celowe, uporządkowane i wzajemnie powiązane działania związane z doradztwem zawodowym podejmowane przez daną szkołę lub placówkę, zaplanowane na cały cykl kształcenia.
- b. **Doradztwo zawodowe** – Uporządkowane i zaplanowane działania mające na celu wspieranie uczniów klas VII–VIII szkoły podstawowej i szkół

ponadpodstawowych w procesie świadomego i samodzielnego podejmowania decyzji edukacyjnych i zawodowych.

- c. **Zajęcia z zakresu doradztwa zawodowego** – Zajęcia grupowe organizowane dla uczniów klasy VII i VIII szkoły podstawowej, branżowej szkoły I stopnia, liceum ogólnokształcącego i technikum, których wymiar określa Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 3 kwietnia 2019 w sprawie ramowych planów nauczania dla publicznych szkół (Dz. U. poz. 639, z 2020 r. poz. 1008, z 2021 r. poz. 1534, z 2022 r. poz. 658 oraz z 2023 r. poz. 277 i 1633)
- d. **Zawód** – Wewnętrznie spójny system czynności wymagający określonych kwalifikacji, wykonywanych w uregulowany sposób i systematycznie, stanowiący podstawę utrzymania i zapewniający pozycję w społeczeństwie.
- e. **Informacja zawodowa**– Zbiory danych potrzebnych jednostce do podejmowania kolejnych decyzji zawodowych oraz związanych z zatrudnieniem. Zakres treści, metod i kanały przekazywanych informacji są dostosowane do etapu rozwoju zawodowego jednostki oraz rodzajów podejmowanych decyzji.
- f. **Informacja edukacyjna** – Zbiory danych potrzebnych jednostce do podejmowania decyzji związanych z dalszym kształceniem.

III ZAŁOŻENIA PROGRAMU REALIZACJI DORADZTWA ZAWODOWEGO:

Program Doradztwa Zawodowego (w skrócie PDZ) uwzględnia Wewnątrzszkolny System Doradztwa Zawodowego (w skrócie: WSDZ) zakłada, że: wybór zawodu jest procesem będącym sekwencją decyzji podejmowanych na przestrzeni wielu lat życia. Na wybór zawodu składają się: wiedza na temat siebie, wiedza na temat zawodów, ścieżek edukacyjnych i rynku pracy. Na wybór zawodu wpływają głównie cechy osobowościowe jednostki (temperament, charakter, zdolności), zainteresowania, umiejętności, doświadczenia, wyznawane wartości, czynniki emocjonalne, zdrowotne, a także wpływ otoczenia i aktywność własna.

Działania w ramach doradztwa zawodowego muszą być systematyczne, zaplanowane i realizowane wg harmonogramu pracy szkoły. Obejmuje indywidualną i grupową pracę z uczniami, rodzicami i nauczycielami. Ma charakter planowych działań ogółu nauczycieli i koordynowany jest przez pedagoga szkolnego- doradcę zawodowego.

IV. CELE PROGRAMU:

Cel główny: **Przygotowanie uczniów do trafnego wyboru drogi dalszego kształcenia i zawodu.**

Cel główny wskazuje na konieczność kształcenia u uczniów szkoły konkretnych umiejętności niezbędnych do prawidłowego funkcjonowania w różnych rolach zawodowych i społecznych. Jest zobowiązaniem całej społeczności szkolnej do systematycznych oddziaływań wychowawczo – doradczych. Beneficjentami Wewnątrzszkolnego Systemu Doradztwa Zawodowego są uczniowie, nauczyciele i rodzice.

Cele szczegółowe:

a. Uczniowie:

- 1) rozwijają umiejętności pracy zespołowej oraz kształtowania właściwych relacji społecznych.
- 2) wiedzą jak rozwijać swoje zainteresowania, pasje i talenty.
- 3) posiadają informacje o zawodach, ofercie edukacyjnej i rynku pracy.
- 4) potrafią podejmować decyzje w oparciu o wiedzę o swoich zasobach.

b. Nauczyciele:

- 1) potrafią diagnozować potrzeby i zasoby uczniów.
- 2) rozwijają talenty, zainteresowania, zdolności, predyspozycje uczniów.
- 3) wspierają rodziców w procesie doradczym, udzielają informacji, kierują do specjalistów.
- 4) znają ścieżki edukacyjne, ofertę szkół, zasady rekrutacji.
- 5) włączają partnerów w proces orientacji i doradztwa zawodowego w szkole.

c. Rodzice:

- 1) znają mocne i słabe strony swojego dziecka.
- 2) są zaangażowani i przygotowani do pełnienia roli „pierwszych doradców zawodowych”.
- 3) znają czynniki ważne przy wyborze szkoły i zawodu.
- 4) znają ścieżki edukacyjne, oferty szkół, zasady rekrutacji.
- 5) wiedzą, gdzie szukać pomocy dla swoich dzieci.
- 6) angażują się w pracę doradcą szkoły.

V. OSOBY ODPOWIEDZIALNE ZA REALIZACJĘ PROGRAMU DORADZTWA ZAWODOWEGO:

1. Dyrektor szkoły.
2. Koordynator doradztwa zawodowego.
3. Wychowawcy klas.
4. Wychowawcy świetlicy szkolnej.
5. Bibliotekarz szkolny.
6. Nauczyciele poszczególnych przedmiotów.
7. Rodzice – opiekunowie prawni.

VI. ZADANIA OSÓB WSPÓŁPRACUJĄCYCH W REALIZACJI PROGRAMU:

a. dyrektor:

1. odpowiada za organizację działań związanych z doradztwem zawodowym;
2. współpracuje z doradcą zawodowym w celu realizacji WSDZ;
3. wspiera kontakty pomiędzy uczestnikami procesu orientacji zawodowej oraz doradztwa zawodowego w szkole a instytucjami zewnętrznymi;
4. zapewnia warunki do realizowania w szkole zajęć orientacji zawodowej i doradztwa zawodowego;
5. organizuje w szkole wspomaganie realizacji działań z zakresu orientacji zawodowej i doradztwa zawodowego poprzez planowanie i przeprowadzanie działań mających na celu poprawę jakości pracy placówki w tym obszarze.

b. Szkolny koordynator:

(doradca zawodowy- pedagog szkolny- psycholog szkolny)

1. określa mocne strony, predyspozycje, zainteresowania i uzdolnienia uczniów;
2. pomaga uczniom w planowaniu kształcenia i kariery zawodowej;
3. prowadzi zajęcia z zakresu orientacji zawodowej i doradztwa zawodowego oraz zajęcia związane z wyborem kierunku kształcenia i zawodu;
4. wspiera nauczycieli, wychowawców, specjalistów i rodziców w realizacji działań związanych z doradztwem zawodowym;
5. prowadzi doradztwo indywidualne dla uczniów;
6. systematycznie diagnozuje zapotrzebowanie uczniów, rodziców i nauczycieli na działania związane z doradztwem zawodowym;
7. planuje, koordynuje, monitoruje i prowadzi ewaluację oraz promuje działania związane z doradztwem zawodowym podejmowane przez szkołę we współpracy z wychowawcami, nauczycielami i specjalistami;
8. gromadzi, aktualizuje i udostępnia informacje edukacyjne i zawodowe właściwe dla danego poziomu kształcenia;
9. organizuje współpracę z otoczeniem społeczno-gospodarczym szkoły podnoszącą efektywność prowadzonych działań związanych z doradztwem zawodowym;
10. współpracuje z dyrektorem szkoły, koordynuje realizację zadań związanych z orientacją zawodową i doradztwem zawodowym;
11. przygotowuje projekt WSDZ;
12. gromadzi, aktualizuje i udostępnia zasoby związane z orientacją zawodową oraz doradztwem zawodowym;
13. współpracuje ze specjalistami z poradni psychologiczno-pedagogicznych, instytucjami działającymi na rynku pracy i partnerami z otoczenia społeczno-gospodarczego w celu realizacji działań z zakresu doradztwa zawodowego.

c. wychowawcy klas:

1. określają mocne strony, predyspozycje, zainteresowania i uzdolnienia uczniów;
2. eksponują, w trakcie bieżącej pracy z uczniami, związki realizowanych treści nauczania z treściami programowymi orientacji zawodowej i doradztwa zawodowego;
3. włączają do swoich planów wychowawczych zagadnienia z zakresu orientacji zawodowej i doradztwa zawodowego;
4. realizują tematy związane z orientacją zawodową i doradztwem zawodowym na godzinach wychowawczych;
5. wskazują uczniom specjalistów, którzy mogą udzielać wsparcia w planowaniu kariery zawodowej;
6. współpracują z rodzicami w zakresie planowania ścieżki kariery edukacyjno-zawodowej ich dzieci;
7. współpracują z doradcą zawodowym oraz innymi nauczycielami i specjalistami w zakresie realizacji działań.

d. wychowawcy świetlicy szkolnej:

1. pogłębiają kompetencje interpersonalne uczniów;
2. prowadzą ćwiczenia integrujących grupę;
3. organizują spotkania z przedstawicielami różnych zawodów z udziałem rodziców;
4. pełnią funkcję wspierająco- informacyjną rodziców.

e. bibliotekarz szkolny:

1. gromadzi i udostępnia literaturę z zakresu zawodoznawstwa;
2. popularyzuje informatory edukacyjne;
3. gromadzi czasopisma i inne źródła informacji edukacyjno – zawodowej.

f. nauczyciele poszczególnych przedmiotów:

1. wykorzystują i dostosowują treści nauczanego przedmiotu do ukazywania uczniom świata zawodów.

g. rodzice- opiekunowie prawni:

1. pomagają swoim dzieciom w podjęciu decyzji edukacyjno – zawodowej;
2. współpracują ze szkołą i poradnią psychologiczno – pedagogiczną w celu rozpoznania umiejętności, preferowanych wartości, zdolności i zainteresowań oraz mocnych i słabych stron swoich dzieci;
3. uczestniczą w spotkaniach organizowanych w szkole dotyczących zapoznania z problematyką rekrutacji do szkół programowo wyższych, wyboru zawodu i możliwościami dalszego kształcenia;
4. biorą aktywny udział w zajęciach przedstawiający młodzieży świat zawodów w oparciu o osobiste doświadczenia.

VII. PODMIOTY WSPÓŁPRACUJĄCE:

Zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa wsparcie merytoryczne dla szkół, także dla szkół podstawowych, stanowią: poradnie psychologiczno-pedagogiczne, ośrodki doskonalenia nauczycieli, biblioteki pedagogiczne i centra kształcenia praktycznego. Jednakże szkoła dodatkowo pozyskuje partnerów wspierających działania związane z doradztwem zawodowym. Są to instytucje, placówki, firmy, które mogą być zaangażowane w działania kierowane do trzech grup adresatów: uczniów, nauczycieli i rodziców.

Przykłady działań placówek współpracujących ze szkołą w obszarze doradztwa zawodowego:

a. poradnie psychologiczno-pedagogiczne (PPP):

1. diagnozowanie predyspozycji, zainteresowań zawodowych uczniów;
2. udzielanie pomocy w wyborze kierunku kształcenia i zawodu oraz planowaniu kształcenia i kariery;
3. konsultowanie z pedagogiem, doradcą, psychologiem szkolnym działań; z zakresu orientacji i doradztwa zawodowego;

b. ośrodki doskonalenia nauczycieli:

1. organizowanie i prowadzenie szkoleń, kursów, konferencji dla doradców zawodowych oraz osób zainteresowanych doradztwem zawodowym;
2. przygotowywanie publikacji z zakresu doradztwa zawodowego.

c. biblioteki pedagogiczne:

1. udostępnianie szkołom informacji o usługach doradczych w regionie, wydarzeniach, konferencjach i szkoleniach z zakresu doradztwa zawodowego;
2. wspieranie nauczycieli-bibliotekarzy w pozyskiwaniu, gromadzeniu i udostępnianiu informacji edukacyjno-zawodowych;
3. gromadzenie i udostępnianie doradcom zawodowym i nauczycielom publikacji z zakresu doradztwa zawodowego;
4. współorganizowanie wystaw i spotkań z zakresu doradztwa zawodowego.

d. szkoły ponadpodstawowe (szkoły programowo wyższe):

1. udzielanie zainteresowanym uczniom informacji na temat oferty edukacyjnej i zawodowej oraz zasad rekrutacji;

2. prowadzenie pokazowych laboratoriów, wykładów i warsztatów, rozwijających zainteresowania uczniów daną ścieżką kształcenia;
3. prezentowanie przez szkoły programowo wyższe swojej oferty edukacyjnej na terenie MSP2- klasy VIII- TARGI EDUKACYJNE;
4. organizowanie Dni Otwartych dla uczniów klas VIII.

e. centra kształcenia praktycznego:

1. organizowanie dla uczniów lekcji zawodoznawczych;
2. organizowanie dla uczniów zajęć rozwijających ich zainteresowania i pasje;
3. współorganizowanie przedsięwzięć o charakterze zawodoznawczym;
4. informowanie uczniów ostatnich klas o możliwości odbywania zajęć praktycznych lub praktyk zawodowych.

f. cech rzemiosł różnych i przedsiębiorczości:

1. udostępnianie informacji o organizacji praktycznej nauki zawodu w rzemiośle;
2. wyszukiwanie pracodawców (rzemieślników, u których uczniowie w przyszłości mogą realizować praktyczną naukę zawodu);
3. organizowanie konkursów zawodoznawczych dla dzieci i młodzieży.

g. Ochotniczy Hufiec Pracy (OHP):

1. prowadzenie zajęć przygotowujących do wyboru dalszej ścieżki edukacyjno-zawodowej oraz dalszego planowania kariery;
2. prowadzenie seminariów, konferencji, warsztatów;
3. wspieranie nauczycieli i rodziców w działaniach doradczych;
4. umożliwianie udziału w różnych szkoleniach uczniom, którzy z rozmaitych powodów nie ukończyli szkoły podstawowej w przewidzianym terminie;
5. diagnozowanie predyspozycji, zainteresowań zawodowych;
6. udostępnianie informacji edukacyjnych i zawodowych.

W zależności od potrzeb uczniów, rodziców, nauczycieli szkoła nawiązuje kontakty, tworzy sieć współpracy z podmiotami, które angażują się w działania z zakresu orientacji zawodowej i doradztwa zawodowego.

VIII. FORMY REALIZACJI ZADAŃ:

a) Poradnictwo indywidualne – rozmowy i wywiad doradczy, diagnoza predyspozycji zawodowych, wsparcie w podnoszeniu samooceny i radzeniu sobie w sytuacjach utrudniających optymalny rozwój

b) Grupowe formy poradnictwa zawodowego:

- a. lekcje doradztwa zawodowego;
- b. lekcje wychowawcze;
- c. warsztaty;
- d. lekcje przedmiotowe.

c) Inne formy pracy w ramach orientacji i doradztwa zawodowego:

- a. organizacja wycieczek zawodoznawczych;
- b. udział w targach edukacyjnych;
- c. angażowanie rodziców do dzielenia się doświadczeniami związanymi z wykonywanym zawodem.
- d. spotkania informacyjne z przedstawicielami szkół ponadpodstawowych
- e. udział w konkursach promujących świat zawodów;
- f. spotkania informacyjno – diagnostyczne z osobami i instytucjami wspierającymi szkołę w działaniach doradczych.
- g. prezentowanie informacji dotyczących poradnictwa zawodowego w formie gabloty i na stronie internetowej szkoły.

IX. Oczekiwane efekty działań w zakresie doradztwa zawodowego.

Uczniowie potrafią:

- a. dokonać adekwatnej samooceny;
- b. rozpoznać swoje mocne i słabe strony;
- c. wymienić zdolności, zainteresowania i umiejętności;
- d. racjonalnie planować ścieżkę edukacyjno – zawodową;
- e. dostosować się do zmian;
- f. analizować źródła informacji edukacyjno – zawodowej;
- g. wybrać szkołę ponadpodstawową, zgodną z zainteresowaniami;
- h. współpracować w zespole; sporządzać CV i list motywacyjny; skutecznie się zaprezentować;
- i. zachować się asertywnie;
- j. dopasować kompetencje do zawodu;
- k. sprawnie się komunikować;
- l. przewidzieć skutki własnych działań.

Rodzice:

- a. znają mocne i słabe strony swojego dziecka,
- b. znają zainteresowania i umiejętności dziecka;
- c. pomagają mądrze planować przyszłość edukacyjno-zawodową swojego dziecka;
- d. znają ofertę szkół;
- e. wiedzą gdzie szukać informacji na temat szkół, zawodów i wymagań wobec uczniów.

Nauczyciele:

- a. znają zdolności i predyspozycje swoich uczniów (uzdolnienia, ograniczenia zdrowotne);
- b. znają zainteresowania uczniów i ich hobby;
- c. znają źródła informacji dotyczącej bazy danych o szkołach ponadpodstawowych, zasadach rekrutacji.

X. Ewaluacja

Koordinator dokonuje ewaluacji realizacji Programu na miesiąc przed zakończeniem roku szkolnego. Podczas zebrania podsumowującego pracę w II semestrze roku szkolnego, przedstawia wyniki ewaluacji Radzie Pedagogicznej.

Ocena i ewaluacja zajęć dokonana na podstawie: analizy dokumentacji szkoły, zapisów w dziennikach lekcyjnych, rozkładach materiałów, planie pracy wychowawczej realizowany przez wychowawcę z zespołem klasowym.

Na podstawie przeprowadzonej ewaluacji przygotowuje projekt Programu Realizacji Doradztwa Zawodowego w szkole do realizacji w następnym roku szkolnym.

XI. HARMONOGRAM REALIZACJI ZADAŃ PROGRAMOWYCH Z DORADZTWA ZAWODOWEGO W ROKU SZKOLNYM 2023/2024:

1. Preorientacja zawodowa w oddziałach przedszkolnych

Cele podejmowanych działań:

- a. wstępne zapoznanie dzieci z wybranymi zawodami,
- b. pobudzanie i rozwijanie zainteresowań dzieci

I. Poznawanie siebie:

Dziecko:

lp.	treści programowe/tematyka działań	data realizacji	odpowiedzialni
1)	Określa, co lubi robić.	Zgodnie z planem działań wychowawczych klasy i rozkładami materiałów nauczania.	<ul style="list-style-type: none"> • wychowawca klasy, • nauczyciele uczący, • specjaliści.
2)	Podaje przykłady różnych zainteresowań.		
3)	Określa, co robi dobrze.		
4)	Podejmuje działania i opisuje, co z nich wyniknęło dla niego, ale również dla innych.		

II Świat zawodów i rynek pracy

Dziecko:

lp.	treści programowe/tematyka działań	data realizacji	odpowiedzialni
1)	Odgrywa różne role zawodowe w zabawie.	Zgodnie z planem działań wychowawczych klasy i rozkładami materiałów nauczania.	<ul style="list-style-type: none"> • wychowawca klasy, • nauczyciele uczący, • specjaliści.
2)	Podaje nazwy zawodów wykonywanych przez osoby w jego najbliższym otoczeniu, nazwy tych zawodów, które go zainteresowały, identyfikuje i opisuje czynności zawodowe wykonywane przez te osoby.		
3)	Wskazuje zawody zaangażowane w powstawanie produktów codziennego użytku oraz uczestniczy w sytuacjach, takich jak wyjście na zakupy, koncert, pocztę.		
4)	Podejmuje próby posługiwania się przyborami i narzędziami zgodnie z ich przeznaczeniem oraz w sposób twórczy i niekonwencjonalny.		
5)	Opowiada o sobie w grupie rówieśniczej.		

III. Rynek edukacyjny i uczenie się przez całe życie

Dziecko:

lp.	treści programowe/tematyka działań	data realizacji	odpowiedzialni
1)	Nazywa etapy edukacji (bez konieczności zachowania kolejności chronologicznej).	Zgodnie z planem działań wychowawczych klasy i rozkładami materiałów nauczania.	<ul style="list-style-type: none">• wychowawca klasy,• nauczyciele uczący,• specjaliści.
2)	Nazywa czynności, których lubi się uczyć.		

IV. Planowanie własnego rozwoju i podejmowanie decyzji edukacyjno-zawodowych

Dziecko:

lp.	treści programowe/tematyka działań	data realizacji	odpowiedzialni
1)	Opowiada, kim chciałoby zostać.	Zgodnie z planem działań wychowawczych klasy i rozkładami materiałów nauczania.	<ul style="list-style-type: none">• wychowawca klasy,• nauczyciele uczący,• specjaliści.
2)	Na miarę swoich możliwości planuje własne działania lub działania grupy rówieśniczej przez wskazanie pojedynczych czynności i zadań niezbędnych do realizacji celu.		
3)	Podejmuje próby decydowania w ważnych dla niego sprawach, indywidualnie i w ramach działań grupy rówieśniczej.		

2. Orientacja zawodowa w klasa I – III

Cele podejmowanych działań

- zapoznanie uczniów z wybranymi zawodami,
- kształtowanie pozytywnych postaw wobec pracy i edukacji,
- pobudzanie,
- rozpoznawanie i rozwijanie zainteresowań i uzdolnień uczniów

I. Poznawanie siebie

Uczeń:

lp.	treści programowe/tematyka działań	data realizacji	odpowiedzialni
1)	Opisuje swoje zainteresowania i określa, w jaki sposób może je rozwijać.	Zgodnie z planem działań wychowawczych klasy i rozkładami materiałów nauczania.	<ul style="list-style-type: none">wychowawca klasy,nauczyciele uczący,specjaliści.
2)	Prezentuje swoje zainteresowania wobec innych osób.		
3)	Podaje przykłady różnorodnych zainteresowań ludzi.		
4)	Podaje przykłady swoich mocnych stron w różnych obszarach.		
5)	Podejmuje działania w sytuacjach zadaniowych i opisuje, co z nich wyniknęło dla niego i dla innych.		

II Świat zawodów i rynek pracy

Uczeń:

lp.	treści programowe/tematyka działań	data realizacji	odpowiedzialni
1)	Odgrywa różne role zawodowe w zabawie.	Zgodnie z planem działań wychowawczych klasy i rozkładami materiałów nauczania.	<ul style="list-style-type: none">wychowawca klasy,nauczyciele uczący,specjaliści.
2)	Podaje nazwy zawodów wykonywanych przez osoby w bliższym i dalszym otoczeniu oraz opisuje podstawową specyfikę pracy w wybranych zawodach.		
3)	Opisuje, czym jest praca, i omawia jej znaczenie w życiu człowieka na wybranych przykładach.		
4)	Omawia znaczenie zaangażowania różnych zawodów w kształt otoczenia, w którym funkcjonuje.		
5)	Opisuje rolę zdolności i zainteresowań w wykonywaniu danego zawodu.		
6)	Posługuje się przyborami i narzędziami zgodnie z ich przeznaczeniem oraz w sposób twórczy i niekonwencjonalny.		

III. Rynek edukacyjny i uczenie się przez całe życie

Uczeń:

lp.	treści programowe/tematyka działań	data realizacji	odpowiedzialni
1)	Uzasadnia potrzebę uczenia się i zdobywania nowych umiejętności.	Zgodnie z planem działań wychowawczych klasy i rozkładami materiałów nauczania.	<ul style="list-style-type: none">• wychowawca klasy,• nauczyciele uczący,• specjaliści.
2)	Wskazuje treści, których lubi się uczyć.		
3)	Wymienia różne źródła wiedzy i podejmuje próby korzystania z nich.		

IV. Planowanie własnego rozwoju i podejmowanie decyzji edukacyjno-zawodowych

Uczeń:

lp.	treści programowe/tematyka działań	data realizacji	odpowiedzialni
1)	Opowiada, kim chciałby zostać i co chciałby robić.	Zgodnie z planem działań wychowawczych klasy i rozkładami materiałów nauczania.	<ul style="list-style-type: none">• wychowawca klasy,• nauczyciele uczący,• specjaliści.
2)	Planuje swoje działania lub działania grupy, wskazując na podstawowe czynności i zadania niezbędne do realizacji celu.		
3)	Próbuje samodzielnie podejmować decyzje w sprawach związanych bezpośrednio z jego osobą.		

3. Orientacja zawodowej w klasach IV–VI:

Cel podejmowanych działań:

- poznawanie przez uczniów własnych zasobów,
- zapoznanie uczniów z wybranymi zawodami i rynkiem pracy,
- kształtowanie pozytywnej i proaktywnej postawy uczniów wobec: pracy, i edukacji,
- stwarzanie sytuacji edukacyjnych i wychowawczych sprzyjających poznawaniu i rozwijaniu zdolności, zainteresowań oraz pasji uczniów.

I. Poznawanie własnych zasobów

Uczeń:

lp.	treści programowe/tematyka działań	data realizacji	odpowiedzialni
1)	Określa własne zainteresowania i uzdolnienia oraz kompetencje.	Zgodnie z planem działań wychowawczych klasy i rozkładami materiałów nauczania.	<ul style="list-style-type: none">wychowawca klasy,nauczyciele ucący,specjaliści.
2)	Wskazuje swoje mocne strony oraz możliwości ich wykorzystania w różnych dziedzinach życia.		
3)	Podejmuje działania w sytuacjach zadaniowych i ocenia swoje działania, formułując wnioski na przyszłość.		
4)	Prezentuje swoje zainteresowania i uzdolnienia wobec innych osób z zamiarem zaciekawienia odbiorców.		

II Świat zawodów i rynek pracy

Uczeń:

lp.	treści programowe/tematyka działań	data realizacji	odpowiedzialni
1)	Wymienia różne grupy zawodów i podaje przykłady zawodów charakterystycznych dla poszczególnych grup, opisuje różne ścieżki ich uzyskiwania oraz podstawową specyfikę pracy w zawodach.	Zgodnie z planem działań wychowawczych klasy i rozkładami materiałów nauczania.	<ul style="list-style-type: none">wychowawca klasy,nauczyciele ucący,specjaliści.
2)	Opisuje, czym jest praca i jakie ma znaczenie w życiu człowieka.		
3)	Podaje czynniki wpływające na wybory zawodowe.		
4)	Posługuje się przyborami i narzędziami zgodnie z ich przeznaczeniem oraz w sposób twórczy i niekonwencjonalny.		
5)	Wyjaśnia rolę pieniądza we współczesnym świecie i jego związek z pracą.		

III. Rynek edukacyjny i uczenie się przez całe życie

Uczeń:

lp.	treści programowe/tematyka działań	data realizacji	odpowiedzialni
1)	Wskazuje różne sposoby zdobywania wiedzy, korzystając ze znanych mu przykładów, oraz omawia swój indywidualny sposób nauki.	Zgodnie z planem działań wychowawczych klasy i rozkładami materiałów nauczania.	<ul style="list-style-type: none">• wychowawca klasy,• nauczyciele uczący,• specjaliści.
2)	Wskazuje przedmioty szkolne, których lubi się uczyć.		
3)	Samodzielnie dociera do informacji i korzysta z różnych źródeł wiedzy.		

IV. Planowanie własnego rozwoju i podejmowanie decyzji edukacyjno-zawodowych

Uczeń:

lp.	treści programowe/tematyka działań	data realizacji	odpowiedzialni
1)	Opowiada o swoich planach edukacyjno-zawodowych.	Zgodnie z planem działań wychowawczych klasy i rozkładami materiałów nauczania.	<ul style="list-style-type: none">• wychowawca klasy,• nauczyciele uczący,• specjaliści.
2)	Planuje swoje działania lub działania grupy, wskazując szczegółowe czynności i zadania niezbędne do realizacji celu.		
3)	Próbuje samodzielnie podejmować decyzje w sprawach związanych bezpośrednio lub pośrednio z jego osobą.		

4. Doradztwo zawodowe w klasach VII-VIII

Cel podejmowanych działań:

- a. wspieranie uczniów w procesie przygotowania ich do świadomego i samodzielnego wyboru kolejnego etapu kształcenia i zawodu, z uwzględnieniem ich zainteresowań, uzdolnień i predyspozycji zawodowych,
- b. informacji na temat systemu edukacji i rynku pracy,
- c. informacja o zasadach rekrutacji i pomoc podczas rekrutacji do szkół ponadpodstawowych.

I. Poznawanie własnych zasobów

Uczeń:

lp.	treści programowe/tematyka działań	data realizacji	odpowiedzialni
1)	Określa wpływ stanu zdrowia na wykonywanie zadań zawodowych.		•
2)	Rozpoznawanie własne zasoby (zainteresowania, zdolności, kompetencje, predyspozycje zawodowe).	Zgodnie z planem działań wychowawczych klasy i rozkładami materiałów nauczania. Zgodnie z planem pracy doradcy zawodowego.	• wychowawca klasy, • nauczyciele ucący, • specjaliści.
3)	Dokonyuje syntezy przydatnych w planowaniu ścieżki edukacyjno-zawodowej informacji o sobie wynikających z autoanalizy, ocen innych osób oraz innych źródeł.		
4)	Rozpoznaje własne ograniczenia jako wyzwania w odniesieniu do planów edukacyjno- zawodowych.		
5)	Rozpoznaje własne możliwości i ograniczenia jako wyzwania w odniesieniu do planów edukacyjno-zawodowych.		
6)	Określa aspiracje i potrzeby w zakresie własnego rozwoju i możliwe sposoby ich realizacji.		
7)	Określa własną hierarchię wartości i potrzeb.		

II Świat zawodów i rynek pracy

Uczeń:

lp.	treści programowe/tematyka działań	data realizacji	odpowiedzialni
1)	Wyszukuje i analizuje informacje na temat zawodów oraz charakteryzuje wybrane zawody, uwzględniając kwalifikacje wyodrębnione w zawodach oraz możliwości ich uzyskiwania.	Zgodnie z planem działań wychowawczych klasy i rozkładami materiałów nauczania. Zgodnie z planem pracy doradcy zawodowego.	• wychowawca klasy, • nauczyciele ucący, • specjaliści.
2)	Porównuje własne zasoby i preferencje z wymaganiami rynku pracy i oczekiwaniami pracodawców.		
3)	Wyjaśnia zjawiska i trendy zachodzące na współczesnym rynku pracy, z uwzględnieniem regionalnego i lokalnego rynku pracy.		

4)	Uzasadnia znaczenie pracy w życiu człowieka.		
5)	Analizuje znaczenie i możliwości doświadczania pracy.		
6)	Wskazuje wartości związane z pracą i etyką zawodową.		
7)	Dokonuje autoprezentacji.		
8)	Charakteryzuje instytucje wspomagające planowanie ścieżki edukacyjno-zawodowej, w tym instytucje rynku pracy.		

III Rynek edukacyjny i uczenie się przez całe życie

Uczeń:

lp.	treści programowe/tematyka działań	data realizacji	odpowiedzialni
1)	Analizuje oferty szkół ponadpodstawowych i szkół wyższych pod względem możliwości dalszego kształcenia, korzystając z dostępnych źródeł informacji.	Zgodnie z planem działań wychowawczych klasy i rozkładami materiałów nauczania.	<ul style="list-style-type: none"> • wychowawca klasy, • nauczyciele uczący, • specjaliści.
2)	Analizuje kryteria rekrutacyjne do wybranych szkół w kontekście rozpoznania własnych zasobów.	Zgodnie z planem pracy doradcy zawodowego.	
3)	Charakteryzuje strukturę systemu edukacji formalnej oraz możliwości edukacji nieformalnej.		
4)	Określa znaczenie uczenia się przez całe życie.		

IV Planowanie własnego rozwoju i podejmowanie decyzji edukacyjno-zawodowych

Uczeń:

lp.	treści programowe/tematyka działań	data realizacji	odpowiedzialni
1)	Dokonuje wyboru dalszej ścieżki edukacyjno-zawodowej samodzielnie lub przy wsparciu doradczym;	Zgodnie z planem działań wychowawczych klasy i rozkładami materiałów nauczania. Zgodnie z planem pracy doradcy zawodowego.	<ul style="list-style-type: none"> • wychowawca klasy, • nauczyciele uczący, • specjaliści.
2)	Określa cele i plany edukacyjno-zawodowe, uwzględniając własne zasoby		
3)	Identyfikuje osoby i instytucje wspomagające planowanie ścieżki edukacyjno-zawodowej i wyjaśnia, w jakich sytuacjach korzystać z ich pomocy;		
4)	Planuje ścieżkę edukacyjno-zawodową, uwzględniając konsekwencje podjętych wyborów.		

XIV. BIBLIOGRAFIA:

1. Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 16 sierpnia 2018r. w sprawie doradztwa zawodowego (Dz.U.poz.1675).
2. Statut Miejskiej Szkoły Podstawowej z Oddziałami Integracyjnymi nr 2 im. Karola Miarki w Knurowie.
3. Dzurkowska, M. Skoryna, E. Załoga: Wzorcowe rozwiązania organizacyjne funkcjonowania wewnątrzszkolnego systemu doradztwa zawodowego (WSDZ)- Ośrodka Rozwoju Edukacji. www.ore.edu.pl
4. Efektywne doradztwo edukacyjno- zawodowe dla dzieci, młodzieży i dorosłych. Ośrodka Rozwoju Edukacji. www.ore.edu.pl

ZAŁĄCZNIKI DO PROGRAMU :

1. HARMONOGRAM REALIZACJI TREŚCI PROGRAMOWYCH Z DORADZTWA ZAWODOWEGO WRAZ TEMATAMI LEKCJI Z POSZCZEGÓLNYCH PRZEDMIOTÓW NAUCZANIA;